

Núm. 56 • Any XIV • Juny 1998

Butlletí dels Lluïsos

Segona Mostra d'Entitats d'Horta-Guinardó

CENTRE PARROQUIAL D'HORTA

MEMBRE DE LA COORDINADORA D'ENTITATS D'HORTA

Feliu i Codina, 7 i 9 • Tel. 93 427 73 27 • 08031 Barcelona

El temps

Què fem amb el temps?

Tot sovint sentim a dir: "No tinc temps".

Tenim temps per a:

treballar, descansar, dormir, gaudir, estudiar, viatjar, estimar, sofrir, pensar, plorar, riure... i també temps per a viure i temps per a morir.

Què més volem? De temps, en sobra a cabassos.

Bé: acabo perquè no tinc temps de dir res més.

La qüestió és no perdre el temps.

Montserrat Pastó

Classes de català

Setmana Santa a Ascó

Estimada amiga,

Jà hem arribat a la Setmana Santa i, com que pensem anar al poble a passar-hi les festes, ens agradaria que tu també hi viuessis.

T'explicaré el que s'hi fa.

El dijous a la tarda la missa normal. El divendres a la matinada es va al Calvari, que el tenim a dalt d'una muntanya altíssima. Tot el camí fa una ziga-zaga de corbes, i és tot un gran bosc ple de pins i verd. Es va pujant resant el Via Crucis i veient com es va fent de dia. En arribar dalt esperem que neixi el sol. Una meravella. La pujada sembla ben bé el camí del calvari que Nostre Senyor

Jesucrist va pujar portant la creu. El paisatge, inexplicable de bonic. Al peu d'aquesta muntanya, hi passa el riu Ebre, tan cabalós. En tornar, ja tothom baixa collint farigola i fent gresca.

El dissabte a la nit, la gran festa de la resurrecció.

Però el més preciós de tot és el dia de Pasqua. Després de la missa, a la plaça de l'Església es fa la processó de l'Angelet. És molt solemne. No sé pas si t'ho sabré explicar. Rememora el moment de la nit de pasqua en què Jesús ressuscità i l'únic que ho veu és un àngel. Representa l'homenatge que aquest àngel fa a Jesús. Antigament hi havia moltes representacions semblants a Catalunya. La d'Ascó és una de les poques que encara es mantenen.

El senyor rector, vestit de festa, porta el Santíssim, resguardat per tots els senyors de l'Ajuntament portant el tàlem. Un nen vestit d'anget portava una bandera blanca. Al voltant hi ha unes nenes vestides amb els vestits de la Primera Comunió i amb una altra bandera blanca, i al final uns nois joves porten la peanya amb la Mare de Déu.

A terra hi ha una llarga catifa de punta a punta de la plaça i tots a una van avançant fent passos i agenollant-se i hissant banderes fins arribar davant del Santíssim. Al final un grup de nenes petites, vestides de blanc i portant totes el seu paneret de flors, tiren flors als Senyor. Mentre dura tot això, l'orquestra va tocant música, que als que som fills del poble ens sona a música celestial.

Què, t'animes a compartir aquestes festes amb nosaltres? Fa molt temps que no ens veiem i ara seria una bona ocasió.

Fins aviat. Això ho espero. Una abraçada.

Magdalena Cabacés

Classes de català

2a Mostra d'Entitats d'Horta-Guinardó

Nosaltres també hi érem!

Per segona vegada hem gaudit de dos dies i mig de Festa: 15 - 16 - 17 de maig de 1998.

Aquest invent de LA MOSTRA que patrocina el nostre Ajuntament de Barcelona, Districte Horta Guinardó, té una resposta molt positiva per totes les Entitats del districte i per la gent espectadora que

deambula sens parar entre els estants. Pregunten, s'informen, admiren, feliciten... s'ho passen bé.

Els expositors, dinàmics i optimistes, es desviuen per donar resposta a tothom. Els organitzadors, treballadors incansables, participen pertot.

Hi ha espai per a tothom. És una bonica festa primaveral.

Dora Serra

IV Campionat de Catalunya de Bitlles Catalanes

Presentació del Campionat

El diumenge 17 de maig, i com un acte més de la 2a Mostra d'Entitats d'Horta-Guinardó, a la sala d'actes de Torre Jussana, es feu la presentació del IV Campionat de Catalunya de Bitlles Catalanes.

L'acte, presidit pel regidor del Districte, Sr. Albert Batlle, consistí d'una breu explicació per part d'en Toni Solé de com

ha estat fins ara l'organització d'aquest campionat i de les activitats previstes pel proper 14 de juny, data en què està previst que es disputi el Campionat de Catalunya de Bitlles Catalanes, al camp de futbol d'Horta. També va presentar el cartell commemoratiu que ha dissenyat la coneguda il·lustradora Carme Solé Vendrell.

Després prengué la paraula el Sr. Batlle que va animar als bitllaires a continuar treballant per aquest minoritari esport.

Acte seguit, el mateix Regidor, acompanyat per la presidenta de la Coordinadora d'Entitats d'Horta, Roser Vallhonestà, van fer entrega dels trofeus i records de la quarta lliga de Barcelona de Bitlles Catalanes.

També assistiren a la presentació del IV Campionat de Catalunya de Bitlles Catalanes els senyors Desideri Díez i Jordi Sisquella, representant al Districte d'Horta-Guinardó i el Sr. Enric Roig, president dels Lluïsos d'Horta, així com representants de tots els clubs de Bitlles de Barcelona.

Joan Basco i Sendra

El Siuranenc, al Campionat

Quan llegiu aquest BUTLLETÍ, segurament ja haurà passat el dia 14 de juny de 1998, que és la data prevista per a la disputa, al Camp de Futbol de l'Horta, del IV Campionat de Catalunya de Bitlles Catalanes.

Ens satisfà molt poder-vos anunciar que el Club de Bitlles Siuranenc d'Horta s'ha classificat per disputar aquest campionat, representant, juntament amb el Club Bitlles COP del Carmel, a la Territorial de Barcelona.

Els representants de Lleida seran al C.B. d'Albesa (actual campió de Catalunya) i el C.B. Golmes, i els de Tarragona C.B. Deldebre i C.B. Santa Bàrbara.

Esperem fer un bon paper en aquest IV Campionat de Catalunya de Bitlles Catalanes.

Toni Solé, president
C.B. Siuranenc d'Horta

Campionat de botifarra

Els Lluïsos d'Horta està participant, com a Entitat col·laboradora, al primer campionat del Joc de la Botifarra de Catalunya, organitzat per la Generalitat de Catalunya.

En la fase local que s'ha jugat a la nostra seu, hi han compartit vuit parelles, de les quals dues s'han classificat per a jugar la fase provincial de Barcelona que es jugarà el dia 7 de juny pròxim. Les parelles classificades són:

Núria Font - Ferran Herrera
Florian Moreno - Xavier Solé

Esperem que en el pròxim BUTLLETÍ puguem comunicar les victòries aconseguides en la gran final pels nostres representants. Tenen el nostre suport.

La resta de participants són les parelles següents:

Joan Calles - Xavier Revilla
Ramon Aguinoliu - Pere Sin
Carles Palmero - Francesc Badia
Abel Saiz - Francesc Puig
Enric Vidal - Eduard Pros
Isabel Romero - Àngel Sabadell

Xavier Revilla

Avui he après...

Que la pitjor dieta
és la gola

Que el pitjor enemic
és l'oci

Que el pitjor malestar és el
remordiment

poesia i prosa

La tarda a Queralt

La tarda, la tarda, la tarda a Queralt,
dins l'estiu que garbella l'altura...

La tarda, encesa i fragrant, d'ací dalt,
lentament transcorrent neta i pura...

La tarda, la tarda, que tanca el ponent
quan l'alt sol se li ajup, sense pressa...
La tarda a Queralt, escorrent-se, suaument,
sens cap punt de neguit ni de fressa...

La tarda que mor, amb daurats emporrats,
que els cristalls del cel blau tomassolen;
la tarda a Queralt, amb els insospitats
caires mil que els instants enriolen...

La tarda, la tarda, la tarda a Queralt,
quin encís, sense gens de fretura...
La tarda que es fon a darrera el cim
mentre el vel de la nit ja fulgura...
La tarda, ai, la tarda, aquí dalt de Queralt!

Joan Bartrolí i Bonany
Setembre de 1966

La Fou

(Llogaret de la Cerdanya)

*Testimoni i agraïment del llogarret on les hores
passades amb amics dels Lluïsos d'Horta foren
poema. Vacances d'agost de 1958.*

Unes serres altíssimes, infinites, i el sol
ardent del nostre mar Mediterrani, sobre les

valls fresques tan pures de
la Cerdanya, bressol de
Puigcerdà. Brillen aigües
desglaçades fins al fondals,
besant en el seu curs els
prats assolellats on, en les
nits serenes, pasturen els
isards.

Carretes de fresques
trepadelles, tirades per
bous lents, i homes
calmosos arriben al
llogaret abans de néixer les
estrelles. S'enlairen fums
entre els teulats grisosos de
pedres bronzides de sol i de
neu. Terres de fruiters i de
blats, meravellosa natura,
cor del Pirineu, il·lusió
blanca dels cims més
enlairats! Serres de calmes
on neixen tempestes
violents d'un cel ardent
com foc. El llamp i el tro,
preludis de tempestes,
retrunyen i brillen,
esmicolant avets, ferits de
mort.

Racons de pessebre, les
valls amb cels clars infinits,
dins la nit, estrelles i lluna
les deixa perlejades terres
i casals amb pau tots
adormits també les
cingleres desertes glaçades
del cel infinit.

Miquel Campmany

nostres jugadors estan estudiant a l'estranger aquesta temporada i ho aprofiten per seguir jugant, l'Albert a Londres i en Roger a Mòdena. Que tinguin sort.

Brillant temporada

Quan falta jugar el Campionat de Catalunya Absolut, podem dir que aquesta ha estat una de les millors temporades dels 62 anys d'història de la Secció.

L'equip de 1a Divisió Nacional ha mantingut la categoria sense cap tipus de problema.

El nostre segon equip que juga a 3a Divisió Nacional s'ha classificat per a la fase d'ascens, ocupant la 3a posició final. Actualment estem esperant saber les places que atorga la Federació espanyola per a veure si es consuma el nostre ascens a 2a Nacional.

Els nostres veterans, en una bona temporada, s'han classificat per als Campionats d'Espanya (vegeu-ne detalls més endavant) i per als de Catalunya, on el nostre jugador Joan Pareja ha aconseguit el sub-campionat individual, i, fent parella amb Josep Mora, la 5a posició en dobles.

L'equip Juvenil i el de 2a Provincial han aconseguit les posicions 3a i 8a, respectivament.

Dos dels nostres jugadors han participat en els campionats d'Espanya universitaris celebrats a Màlaga i on Héctor Montañana ha arribat als quarts de final en individuals i dobles.

Destaquem també que dos dels

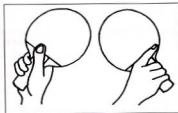
Campionat d'Espanya de Veterans

A Mairena del Aljarafe (Sevilla), del 30 d'abril al 3 de maig, tingué lloc el *Campeonato de España de Veteranos Temporada 1997/98*. Hi van participar els nostres jugadors José Mora, Joan Pareja i Benito Moreno.

Van sortir d'Horta a les 6 de la matinada del 29 d'abril. Després de 1.200 km de camí, després de gaudir de pluja, vent i sol, arribaren a Mairena del Aljarafe a les 7 de la tarda. S'allotjaren al Colegio Mayor Maese Santiago, a uns 8 km de Sevilla. Aprofitaren aquella tarda per visitar la sevillana Fira d'Abril. Els semblà un rusc d'abelles per la quantitat de gent, de parades, d'atraccions. Però la fira té un ambient extraordinari i és molt bonica.

L'endemà, 30 d'abril, comença el campionat. Hi participaven 35 equips i 102 jugadors de tot Espanya. La representació més nombrosa: la madrilenya (12 equips), seguida de la catalana (8), la valenciana (4), i les d'Andalusia i Canàries (3), Galícia (2), Balears, Castella la Manxa i Múrcia (1).

En la primera fase per equips —diuen els nostres tres participants— nosaltres aconseguírem passar a la següent eliminatòria. Ens tocà, per doble sor-

teig, el Caja Sur de Priego, a priori, un dels favorits per al títol. No cal dir que fórem eliminats. A la final, hi arribaren el Caja Sur (Andalusia) i el Calella (Catalunya). Campió d'Espanya: el Caja Sur. Nosaltres, en 9è lloc.

En la prova d'individuals no tinguérem sort en els emparellaments. En dobles, Joan Pareja i Benito Moreno ens poguérem classificar per als 16aus després de ser primers de grup... Total: que quedàrem tercers d'Espanya en dobles masculins.

El dia 3 de maig acabà la competició. Sortirem de Sevilla a les 13 hores. Durant la tornada sofrírem novament totes les inclemències del capriciós temps i arribàrem a Barcelona cap allà les 2 de la matinada.

Resumint: el campionat fou bastant cansat, ens quedà poc temps lliure, però tant l'organització com l'ambient de companyonia de tots els participants foren extraordinaris i nosaltres ens sentírem molt orgullosos de representar-hi el Centre Parroquial de Sant Joan d'Horta.

Secció de Tennis Taula

Josep Maria Miró, jutge àrbitre internacional

L'àrbitre català Josep Maria Miró i Castells és, des del passat mes d'octubre, el primer jutge àrbitre internacional de la història del tennis de taula espanyol. Miró va aconseguir aquesta titulació, la màxima de l'arbitratge del tennis de taula mundial, en l'oposició de Gatwick (Anglaterra) els dies 24 i 25 d'octubre (de 1997). L'examen va tenir dues sessions: un qüestionari de 25 preguntes obertes, que va necessitar més de tres hores per ser contestat, i una entrevista de

**ESCOLA DE TENNIS TAULA
PER A
TOTES LES EDATS**

INFORMA-TE'N

65 minuts en anglès. (...)

Per optar a dita titulació cal ser àrbitre internacional i haver actuat com a jutge àrbitre en algun encontre o torneig internacional, cosa que l'àrbitre català ha fet les últimes temporades (...) a Espanya i França.

Miró ja havia provat d'obtenir el títol en l'examen del 1991 a Brussel·les, però aquella vegada no el va aconseguir perquè el seu nivell d'anglès no era prou bo. Els resultats obtinguts aleshores, però, van fer considerar (...) que Josep Maria Miró podia actuar com a jutge àrbitre adjunt a la Copa del Món de Barcelona i als Jocs Olímpics del 1992. Finalment, sis anys després, ha obtingut el títol. Felicitats.

VINE A JUGAR A TENNIS TAULA

Pilar Breu i Laga

Nascuda el 6 de maig de 1924,
Pilar Breu i Laga és actualment la sòcia
núm. 63 del C.P. d'Horta.

Dora - La Pilar diu que és xarnega, perquè la seva mare no era catalana. Estem empatades. Jo també sóc xarnega. Però aquest no és el cas. Avui parlem de la sòcia núm. 64, que és la primera sòcia de les fèmines de la llista dels Lluïsos. Va ser l'any 1966 que es van començar a admetre sòcies. Vet aquí el motiu perquè tenim un número tan alt, malgrat haver estat activistes des de la primera joventut. Hi ha una colla de dones que tenen ben guanyat un número entre el 10 i el 20 dels socis d'aquesta casa centenària, però abans del 66 no s'admetien dones. Ai, la discriminació! Tornem a la Pilar i esbrinem d'on vénen les seves arrels xarnegues.

Pilar - La mare va néixer a Saragossa, a la Catedral de La Seo

Dora - A dins de la Catedral? En un banc?

Pilar - No tant! (riu) Va néixer a la Consergeria de La Seo: els seus pares n'erren els porters. No obstant això, pocs anys va estar en aquella ciutat. L'àvia va morir i la meua mare, de ben joveneta, va ser enviada cap a Barcelona a treballar, a fer de minyona. Va ser acollida a la comunitat del Servei Domèstic del carrer Consell de Cent. Les monges la van aconduir, li van trobar feina a casa d'uns forners on va conèixer el pare, i allò que passa...

Dora - ... es van enamorar i es van casar.

Pilar - Això mateix. Es van casar a la Concepció. L'any següent van tenir un fill

que va morir en néixer. Després vaig arribar jo i tres anys després, el meu germà Joaquim, que viu a Cornellà. Per dissort, la mare es va morir quan jo tenia sis anys. Aleshores vàrem anar a viure a Sants, a casa dels avis Breu. Sis anys més tard, als meu dotze anys, el pare es casà novament i va néixer l'altre germà, en Josep, que ara viu a Reus. La família va continuar vivint a casa dels avis, amb l'àvia i una tia. Total, set de colla.

Dora - I a Sants vas passar la infantesa i la joventut...

Pilar - Això mateix. Pertanyia a la parròquia de Santa Maria de Sants. M'hi vaig integrar completament, tan de petita, abans del 1936, com després del 1939. Passava més hores a la Parròquia que no pas a casa: la Catequesi, els Trisagis, les Novenes, el Mes de Maria, el del Sagrat Cor, el de les Ànimes, els tridus a sant Josep Oriol...

Dora - La guerra va ser dura per a la vida Parroquial?

Pilar - Duríssima. L'església va ser enderrocada. El campanar, un dels més alts del Pla de Barcelona va ser destruït a canonades i com que malgrat els canons no acabava de caure, el van haver d'arrasar manualment, amb martell i escarpa. Van matar el rector, mossèn Josep Puig i Moliner, i també el vicari, mossèn Josep Eloi, fill de Capellades. Una història molt escabrosa!

Dora - Quan de dolor portem arxivat en els nostres cors! Però seguim endavant. La guerra s'acaba, els infants creixen, la vida comunitària reneix...

Pilar - I el temple és reconstruït, encara que no tan solemne com ho era abans. De primer, mentre duraren les obres, la comunitat es reunia a l'escola dels Germans Maristes. Van habilitar una capella i, després de molts tràngols i amb la col·laboració de tothom, el temple fou erigit en el mateix terreny on hi havia l'anterior. Els nois i noies, la colla d'Acció Catòlica, anàvem per les cases, porta per

porta, a demanar almoïna, subscripcions, petites aportacions. Més d'una vegada ens havien tancat la porta als nassos!... Així s'escriu la història!

Dora - *Dius que passaves més hores a la Parròquia que no pas a casa. Descriu un dia festiu.*

Pilar - De bon matí, a les 8, missa de Comunió General; a les 10, l'Ofici amb cants gregorians; tot seguit, assaig de cants, i després, la Visita a la Mare de Déu de Montserrat; a primera hora de la tarda, catequesi (de petita com a aprenenta, de grandeta com a catequista); després de la Funció, cap al Centre Catòlic de Sants a veure comèdia. Jo actuava als Pastorets, fèiem l'Estel i em tocava fer de Mare de Déu, a cantar. Si no hi havia comèdia anava a ballar sardanes a Sants, a les Corts, a Colblanc...

Dora - *Un moment, un moment! Has dit: "Després de la Funció..." Quina Funció?*

Pilar - La de l'església. Pregàries, rosaris, cants i sermons... llarguíssims! Vàrem formar una escola cantòrum amb polifonia i cant gregorià. Ens dirigia mossèn Marc Teixé... Ah! També anava a la Romeria de Montserrat, que, a la parròquia de Sants, es feia el mes de maig, juntament amb els Caputxins de Sarrià.

Dora - *I festejar, què?*

Pilar - No encara. Res de res! A riure, a jugar i para de comptar. A l'estiu passejàvem, carretera de Sants enllà, cap a la plaça d'Espanya, passeig de Montjuïc amunt, cap a la font del Gat, fins a Miramar... De vegades, des de la plaça

d'Espanya tiràvem Gran Via enllà, fins a la plaça de Catalunya o la d'Urquinaona i retrocedir... Com que no hi havia gaire circulació de cotxes, només trobàvem els tramvies i pocs entrebancs més.

Dora - *... i un dia, tot passejant, arribares a la Horta i vas conèixer el teu amor...*

Pilar - (riu) No va anar així. Jo treballava de dependenta en una botiga, can Solà, del carrer Baix de Sant Pere, més tard al carrer Major de Gràcia. Era una botiga que tenia tres apartats, tres taulells: el de drogueria, el de perfumeria i el de queviures, el "colmado" que en deïem. En Josep també hi va treballar una temporada. Ens vàrem conèixer, ens agradàrem i ens vàrem casar l'any 1950.

Dora - *... i véns cap a Horta...*

Pilar - Ja hi venia de soltera a veure actuar l'home... i a tots els altres.

Dora - *Però ara, de casada, t'integres a la Comunitat d'Horta, als Lluïsos.*

Pilar - Ah, sí, sí. Vàrem fer colla amb els matrimonis Clot - Puig, Piqué - Ferran, Bonany - Miralles, Vendrell - Baiona...

Com que tots ens vàrem casar si fa no fa, a la mateixa època i tinguérem les criatures al mateix temps...

Dora - *Quants en vingueren dels Magrans Breu?*

Pilar - El primer fou un nen, que va morir en néixer, com el meu primer germà. Després vingué la Pilar i nou anys més tard arribà en Josep i para de comptar.

Dora - *Així, doncs, matrimonis i criatures féreu colla...*

Pilar - Sortiem a fer passejades, a berenar a la Clota, a la font d'en Baliarda, a Sant Cebrià... Com que tots els matrimonis érem amants del teatre, de vegades fèiem escapades nocturnes, sense nens, per a veure les representacions de l'època, a part de les dels Lluïsos. També anàvem al cinema de la plaça Eivissa, el Cine Vell, i al de les rates, el Cine Nou, on ara hi ha el bingo.

Dora - *Activitats socials?*

Pilar - Quan els fills són una mica grandets ens incorporem als grups de Pedagogia Familiar, als Equips de Matrimonis, als de Litúrgia i jo, particularment, sense l'home, m'integro al grup de Catequesis que de primer en deien de Mares Catequistes. Vàrem començar mitja dotzena de mares que anàvem per les escoles. Més tard els grups creixen i arribem a ser més de quaranta catequistes. Es donen les lliçons a les cases particulars, al Centre Parroquial, a la sagristia de la Parròquia i dalt del cor on s'habiliten tres aules, se'n construeixen més...

Dora - *Hi ha escola de formació de catequistes...*

Pilar - Jo m'incorpo al Centre de Pastoral de Litúrgia, en la secció d'Animadors de Cants Litúrgics. Aquesta secció ara complirà el 25è aniversari. Ens feia de professor l'Oriol Martorell. Han passat molts bons mestres pel Centre de Pastoral: Udilo Planàs, monjo de Montserrat, un gran músic; el mestre Cabero, Joan Úbeda, Lluís Saumell... i mossèn Cois, canonge i organista de la Catedral de Barcelona, el fundador i ànima del grup.

Dora - *Encara hi vas, a l'Escola?*

Pilar - Cada dilluns. Dues hores llargues. Cada quinze dies tenim lliçó de salmòdia. Una hora setmanal lectura de música, una altra hora de direcció. Ens diuen Animadors de Cant Litúrgic.

Dora - *On us reuniu?*

Pilar - Hem anat a molts llocs.

Actualment tenim un raconet sobre la sagristia de la Catedral. Sembla que anem a les masmorres, passant passadissos recargolats i escales fosques amb uns graons molt alts!...

Dora - *La Pilar té molt bona veu, és un rossinyol. Tu vas incorporar-te a la Coral d'Horta des que es va fundar.*

Pilar - Sí. En formo part des de l'any 1979. Hem fet moltes audicions al país i a l'estranger. Jo, personalment, per problemes de salut, no he seguit aquests viatges.

Dora - *Tu ets molt sociable i sempre t'hem vist actuant en un lloc o altre de la Parròquia i dels Lluïsos.*

Pilar - M'agrada estar amb la gent. He anat a Manualitats a fer policromia. Fins he assistit a les classes de català i m'he barallat amb els adjectius i els pronoms. Sempre que la salut m'ho ha permès, he anat a les excursions amb autocar, malgrat que l'artrosi m'amoïna sovint. M'agradaria fe puntes de coixí. No sé si ho aconseguiré perquè la vista...

Dora - *Ai, ai, ai! Ets dona de molts mais, tu. Com si diguéssim "de molts oficis"...*

Pilar - (riu) Aquest curs vinent em vull incorporar a... a alguna nova activitat. No remarco quina, no fos cas que després d'anunciar-ho, fallés. Actualment no faig quasi res, només la Coral Horta i el Centre de Pastoral Litúrgic...

Dora - *... i cantar a l'església de Sant Marcel, a la d'Horta, a la de Palautordera...*

Pilar - (riu) Si puc fer un petit servei, el faig allà on sigui i per qui sigui. A Palautordera, tant em criden per anar a Santa Maria com a Sant Esteve. Ho faig de bon grat. Tot sigui per la Causa.

Dora - *I ho fas bé, Pilar. Ho fas per una molt bona Causa. Que per molts anys et puguem veure i escoltar!*

Dora Serra

Capitol LVI

Records del meu col·legi

Ja no hi és!... El meu col·legi ja no hi és! El meu col·legi, on havia passat tants milers d'hores de la meua infantesa..., ja no hi és!

Responent a una invitació de mossèn Joan Icart, rector de la parròquia de Sant Joan d'Horta, els germans de La Salle es feren càrrec de l'escola parroquial el gener del 1912. El 1913 es traslladaren a la casa-torre del carrer Chapi —llavors, Combinació— núm. 74, donatiu de don Francesc Iglésias. En el seus jardins hi edificaren quatre classes, i el col·legi començà a funcionar amb el següent rètol a la façana: "Colegio de San Joaquín dirigido por los Hermanos de las Escuelas Cristianas". El meu germà Ricard hi ingressà el mateix 1913. A un servidor li portaren el setembre del 1914; només tenia quatre anys, però a casa hi havia nascut en Ferran, i jo, pobret de mi, hi feia nosa.

Havien passat 73 anys quan un mal dia aparegué el cartell d'una empresa d'enderrocs, i el cor em feu pessigolles. Però el temps passava, l'antipàtic cartell no feia cap efecte i fins i tot vaig aprendre a mirar-lo amb indiferència. Fins que un altre mal dia vaig comprovar amb tristesa que els sostres de les quatre classes havien desaparegut. I ja tot va anar de pressa, molt de pressa: les màquines destructores en passaren molta via i anaren desapareixent classes, arbres, residència dels germans... Tot havia desaparegut, però la màquina excavadora anava furgant, furgant, furgant, com si busqués alguna engruna de saviesa amagada terra endins.

Ara ja fa dies que no s'hi treballa; la maquinària ha desaparegut i el silenci més

absolut regna en el gran solar. Però... quina nostàlgia!... Quina nostàlgia cada vegada que surto al carrer i veig un grandíol solar on fins fa poc s'aixecaven les per a mi venerables parets, entre les quals hi havia estudiat nou anys a partir de les primeres lletres. I em passa que tots els matins, camí del monestir de les Adoratrius, no puc per menys que aturar-me i meditar una bona estona tot contemplant aquell solar enfondit... I els records s'amunteguen al meu cervell.

Recordo les classes, el pati testimoni dels nostres jocs i també d'algunes renyines, la capelleta de la Verge de Lourdes que el presidia; i aquells arbres, aquells plàtans que jo veia enormes, que a l'estiu ens regalaven la seva ombra generosa i a l'hivern deixaven passar els raigs de sol per escalfar-nos. I recordo quantes coses hi van passar: alegries, disgustos, baralles, renyis, premis, càstigs, mentre el cervell anava assimilant amb més o menys èxit les ensenyances dels professors.

I recordo, recordo i recordo... Vaig començar amb l'A, E, I, O, U, i quan en vaig sortir en el meu cap hi bullien Religió, Aritmètica, Gramàtica, Geografia, Francès, Història, Geometria, Teneduria, Àlgebra, Mecanografia, Taquigrafia, Caligrafia, Dibuix...

I, fent un gran pas enrera en el transcurs del temps, recordo un fet ja mig perdut en l'aurora de la vida; aquell moment ja tan llunyà en què la meua santa mare feia presentació de la meua personeta a l'hermano Antonino, que era el director del col·legi, el qual comprendria que aquella coseta que no pujava tres pams de terra no sabia fer res més que menjar i dormir, i fer caca i fer pipí; i, sense pensar-s'ho gens ni mica, m'envià amb els caganers, a la quarta, a seure en aquell banc llargarut, sense pupitres, arrambat a la paret del pati. A l'altra paret, la del carrer, hi penjaven diversos "cartells" amb les vocals, les consonants, etc., que era la primera cosa amb què ens barallàvem. Després venia el primer llibre, el "narro", el segon, el "tesoro" i el manuscrit! Ara ja séiem davant dels nostres pupitres i podiem escriure els "pals", els "ganxos", fins a les frases senceres. Quan

èrem ja una mica savis, cap a la tercera classe falta gent.

Nous records i passo revista a la llarga filera de condeixebles, i poso atenció en els que m'acompanyaren el darrer curs: Pere Guillemí, Josep López, Joan Isern, Josep Martí, Jaume Morros, Josep Níalet, Jordi Sans, Francesc Salvà, Josep M. Sampera, Josep Torelló, Francesc Vendrell, Joan Verdés, estimats ex-companys tots, entranyables amics alguns (Guillemí, Salvà, Vendrell...). Al Cel siguin tots! Des d'en Josep López que va morir molt jove encara, fins en Francesc Salvà que ens va deixar el 8 de novembre del 1995, tots anaren desapareixent. Cap d'ells ha pogut ser testimoni de la destrucció del seu col·legi.

I ara toca passar llista a tots els meus professors, als que recordo amb la seva sotana i el seu pitet blanc. Tampoc en queda cap i dos d'ells foren assassinats. Recordo l'*hermano* Andreu a la classe dels menuts, carregat de paciència; després passaria a director, substituint l'*hermano* Antonino. A la tercera classe, el senyor Florenci Torres, assassinat el 1936. A la segona, els *hermanos*

Estanislau, Adrià i Elias. I a la classe dels savis, l'*hermano* Basili, molt delicat de salut —hi sigué poc temps—, l'*hermano* Lluís de Jesús, també assassinat, i l'*hermano* Joan.

Els de qui guardo més bon record, que al meu modest entendre foren els meus millors professors, varen ser els *hermanos* Estanislau i Lluís de Jesús. El primer era molt sever i fins i tot havia repartit algun castanyot —no pas gaires—; quan estava enfadat engegava els seus renecs particulars: "Sapristina" i "Sapredepipa", amb pronunciació gavatxa. L'*hermano* Lluís de Jesús donà un gran impuls al col·legi; va fer construir el gimnàs, introduí la mitja pensió i diverses assignatures, com la taquigrafia, la mecanografia i l'agrimensura. En certa ocasió, organitzà una tombola, amb quins guanyats tots els alumnes de la primera classe disfrutàrem d'un parell de dies amb la Moreneta al seu palau de Montserrat.

I encara que mai el vaig tenir com a professor, recordo amb molta simpatia l'*hermano* Felip, tota una institució del col·legi. Vingué per primera vegada el setembre del 1917, als seus 19 anys, i, després de curta

Curs 1914-15. Classe dels petits.

absència, tornà el 1920/21. Una vegada al mes anàvem a jugar a futbol al camp que hi havia on ara hi ha la plaça Virrei Amat. Ell, amb la sotana arremengada, jugava amb nosaltres, i confesso que a tots ens feia una mica de respecte, més ben dit, de por, perquè era més gran que nosaltres i no ens tenia pas contemplacions —o així ens ho semblava—; en llenguatge vulgar podríem dir que el teníem per una mica brutu. (Perdoni, *hermano* Felip.) Tenia molta afeció al violi juntament amb l'*hermano* Lluís de Jesús, que també en tenia, i de vegades tocaven a duo, ens havien fet cantar en grup; recordo haver-hi cantat, entre altres, la sardana *La festa major de l'Escala*, *La cançó del taper* i una cançó de bressol que començava així: "Bo i bolcat de fresc, bo i bolcat de blanc, la Verge bressava a Jesús Infant..." L'*hermano* Felip viu encara, internat a la residència de germans jubilats, a Cambrils, i, si Déu ho vol, el pròxim mes de juny complirà... 100 anys! I rebrà amb tota il·lusió la visita d'una bona colla dels qui foren deixebles seus.

(Probablement, ja ho hauran fet quan aquestes raffles vegin la llum.)

I tot recordant, recordant, faig memòria d'algunes de les moltes anècdotes ocorregudes al llarg d'aquells nou anys. Començaré amb una ocorreguda a la classe dels caganers. En una ocasió en què jo m'havia fet una ferideta al genoll i ja hi tenia la crosta ben formada, el meu simpàtic company de taula, Joaquim Salvatella, es va entretenir anant-me-la tapant amb tinta amb l'ajuda d'una *plumilla*, davant la meua mirada expectant i conformista. Gràcies al meu àngel de la guarda, l'experiment no va tenir conseqüències i la sanitat no va haver d'intervenir.

I una anècdota ocorreguda a la segona classe, quan l'*hermano* —no recordo si era l'Adrià o l'Elias— s'adonà que un deixeble, l'enyorat Lluís Mari, estava plorant. Al preguntar-li què li passava, en Lluís va contestar, tot sanglotant: "Ti... ti... tinc una... bèstia a... l'esquena..." I acabat de parlar li sortí pel coll de la camisa una formosa i

joganera sargantana que caigué a terra i, recurrent mitja classe, sortí al carrer per una finestra. No cal dir que tots hi férem gresca, tallada en sec pel reny del professor.

I ara faig memòria de l'anècdota de la *parleuse*, inventada per l'*hermano* Lluís de Jesús amb la bona intenció que féssim pràctiques de francès el quart d'hora de recreació. La *parleuse* era una moneda que sota la responsabilitat i direcció del detectiu Josep M. Sampera —l'*hermano* Lluís sabia molt bé a qui havia d'encarregar la feina— passava de mà en mà entre aquells que badàvem; nosaltres ens defensàvem utilitzant un francès d'estar per casa com ara "Qui volé jugué a la piloté?", o bé "Si m'enfadé, et daré una patadé al culé". Com disfrutaves, amic Sampera, amb la teva carona *bonatxona* i sempre somrient, quan senties una paraula que no acabés amb e accentuada i podies endossar la *parleuse*! No recordo què passava amb els que havien estat agraciats amb la *parleuse*, però estic segur que no es va afusellar mai ningú.

I acabo amb una altra, també en temps de l'*hermano* Lluís de Jesús com a director. Va durar un quant temps —no pas gaire perquè no podia durar— que a l'acabar-se les classes els alumnes sortiem arrengrats en tres direccions: els que anaven cap el carrer Rector Salsas, els que ho feien direcció Campoamor, i la colla més nombrosa que baixava per Chapí; encara que semblí mentida, la darrera seguia formada fins arribar, ja amb molt poques unitats, a la cruïlla Baixada del Mercat-Riera on es desfeia precisament al davant de casa meua. Els que quedaven, gairebé tots del Carmel, enfilaven, ja a discreció, el passatge Bransí. Naturalment que la formació s'havia anat reduint d'acord amb el domicili de cada un dels alumnes. L'*hermano* Elias, molt *campetxano* ell, es col·locava al carrer Chapí, davant del col·legi, amb una llibreta a les mans on feia veure que apuntava els que poguessin sortir-se de la formació o defillessin *sin el pecho saliente y la cabeza erguida*. Segur que no va apuntar mai ningú, però per aquesta seva intervenció es guanyà el motiu de "Llibretetes".

I parlant de motius, no va ser pas l'*hermano* Elias l'únic agraciats; a l'*hermano* Guillermo, que donava la segona classe quan jo era a les inferiors, no sé pas per quins set sous, li dèiem "en Garrofeteta". A l'*hermano* Joan, li dèiem "l'*hermano* Berruga" perquè en lluia una de molt grossa al clatell. I a un altre *hermano* Lluís, que era director quan jo estava a la segona, li dèiem "el Xato" —perquè n'era— i també "el Granota" —d'això no n'era—. Déu ens perdoni tanta irreverència!

Seguint el consell de l'*hermano* Joan, una vegada, acabats els estudis a Sant Joaquim, vaig ampliar-los al col·legi La Salle-Josepets on vaig fer els dos cursos superiors, segon i tercer any de comerç. Es donà la coincidència que em donà la benvinguda com a director l'*hermano* Antonino que ja ho havia fet a Horta el 1914, quan només sabia menjar, dormir i fer caca i pipí. I seguint amb les coincidències, al segon de comerç fou el meu professor l'*hermano* Estanislau i al tercer any de comerç l'*hermano* Lluís "el Xato". Amb tot i que m'havien afegit diverses assignatures, taltment semblava que no m'havia mogut del meu col·legi.

Si el bon Déu em concedeix vida suficient per veure acabat el grandióssim bloc de vivendes que es deuran construir sobre el solar del meu col·legi, jo sempre recordaré amb nostàlgia aquelles per a mi venerables parets, les classes, el pati, la capelleta de la Verge, els professors, els companys i fins i tot aquell arbre de pisos que al carrer Chapí hi feia tan bonic... I aquell carrer, el carrer on hi ha una placa on es llegeix "Carrer de Sant Bernabé", aquell carrer, per a mi, seguirà essent sempre, com sempre ho ha estat, el "carrer dels *Hermanos*".

Marc-abril de 1998.

Pere Solé i Sans (soci núm. 1)

(En el pròxim BUTLLETÍ continuarem les "Notas de sociedad" que, amb motiu del tema del col·legi, han quedat interrompudes.)

Excursió a la Catalunya Nord

Tres col·laboradors — 2 escriptores i 1 fotògraf — ens expliquen aquesta sortida. En fem un resum i n'informem als no excursionistes.

El grup turístic ens disposem a fer, amb autocar, una visita a la Catalunya Nord: la Cerdanya, el Capcir i el Conflent. Els homes del temps ens diuen que tindrem una mica de tot, però nosaltres ja anem preparats: roba gruixuda per al fred i paraiguaes per a la pluja; i sobretot moltes ganes de passar tres dies agradables i de veure coses força interessants.

El divendres 1 de maig, sortim a les 7.30 hores i anem fins a Castellar de n'Hug, on visitem les fonts del Liobregat. Quina riquesa d'aigua que brolla de les roques! Camí de la Molina trobem molta neu; la toquem i fem fotografies. Travessem Puigcerdà i Bourg-Madame i ja som a la Cerdanya septentrional. Oficialment, França.

L'hotel el tenim a Matamala, que serà el punt de sortida de les nostres excursions. També hi ha neu. I un llac on, l'estiu, s'hi practiquen esports aquàtics.

Després de dinar anem a Targasona. Visitem l'església romànica "l'Ermitage", seguim fins a Font Romeu. Plovisqueja i fa fred. Sense moure'ns de l'autocar, parem un moment prop del forn solar, centre d'investigació més gran d'Europa. La placa solar fa 40x50 metres. Seguim fins a Mont Lluis, antiga plaça forta que ha conservat les muralles. Fem ús del paraigua: fa la xim-xim. Tot està tancat, una vi-

sita a l'església, mitja volta i cap a l'hotel. De retorn, ens neva una estona, el terra comença a ser blanc. Fa bastant fred, però a l'hotel s'hi està molt bé.

El segon dia, el dissabte 2 de maig, a les 8 del matí anem cap al priorat de Serrabona. És curiós, fem el mateix camí que el tren groc, aquell tren que recorre la Cerdanya des de la Tour de Carol fins a Vilafranca de Conflent. Antigament aquesta ruta es feia amb mules per anar a Puigcerdà.

Hem deixat la carretera general i en trobem una de molt estreta; l'autocar hi passa just. Arribats a lloc, trobem un petit cementiri. El monestir, d'estil romànic, fou fundat l'any 1151 pels agustins que volien protegir-se d'un món força dissolut. Diverses religions han fet

vida aquí. Els àrabs hi deixaren un gran tresor: la tribuna, obra mestra del romànic rossellonès. Se sosté per tres rengles de columnes de marbre blanc amb venes roses, molt ben conservades. La galeria dels canonges és una mena de claustre en miniatura obert sobre el timbau. Hi podem admirar els mateixos capitells que a Cuixà, amb els lleons que devoren altres animals. Volta el monestir un jardí botànic amb plantes de la regió.

Després de dinar a Prada de Conflent, anem a l'església de Sant Pere, del segle XVII, una combinació de romànic i gòtic. A l'interior ens sorprèn amb el seu més pur estil barroc el retaule de l'altar major, de gran bellesa, dedicat a sant Pere. És de l'escultor català Josep Sunyer. Seguim fins al monestir de Sant Miquel de Cuixà, des de 1966 monjos benedictins (actualment són 6) església preromànica, interessants el claustre i la cripta, destaquen els treballs de marbre rosa del Conflent. Tornem a Matamala tot plovent.

El tercer dia, diumenge 3 de maig, anem a Vilafranca de Conflent, novament per la carretera del giravolts. Veiem passar el tren

groc. Visitem la gruta de les grans Canaletes, impressionants, de gran bellesa. Pugem moltes escales, però val la pena, perquè la gruta és una meravella. És curiós el que pot fer l'aigua. Trobem una plataforma i unes grades, com si fos una tribuna. Segons el guia, s'hi fan concerts en viu. Avui, però, hi ha espectacle de llum i so, amb música encaixonada: *Caruso*, per Luciano Pavarotti; el *Violai*, per l'escolania de Montserrat; l'*Ave Maria* de Gounod, per Barbara Hendricks.

Fem una breu visita a la vila murallada. I embrenem el camí de tornada, passant per la Jonquera. Parem a Roses per dinar. Després de l'àpat, es fa un petit homenatge al matrimoni Puig-Ferran amb motiu de les seves noces d'or. Felicitats. Després, la foto col·lectiva, suportant la tramuntana.

I després d'haver tingut tractes amb fred, neu, pluja, vent i un xic de sol, però molt contents, arribem a Horta a quarts de vuit del vespre, a temps de veure acabar la televisiva *Missaga de poder*. Amb acudits i bon humor el camí de tornada s'ha fet curt.

Pilar Martí i Montserrat Prats

Primavera a l'Esbart

A les portes d'un nou estiu, tot contemplant la vida del nostre Esbart a aquests darrers mesos, bé podem dir que la nostra Secció del Centre Parroquial viu una nova primavera... Malgrat les dificultats que no manquen, amb renovats ànims i forces, duem a terme més projectes i activitats.

A principis d'any, s'ha creat un Noticiari bimensual per a dansaires i famílies. El butlletí ens permetrà disposar de més informació i coneixement. Escrit de forma senzilla, recull impressions i vivències de tot l'Esbart. La Junta ha pensat que seria una bona idea que la preparació i redacció de la gasetta, anés a càrrec dels dansaires. Així cada número és elaborat per un grup diferent. El darrer fou magníficament realitzat pel Juvenil, essent per a ells una labor lúdica i formativa.

Passem a explicar els fets, notícies i programes de la temporada:

Sortides recreatives. A fi de fomentar la convivència, la motivació i el caliu, tenim el propòsit d'organitzar excursions periòdiques. De moment, ja hem anat a Port Aventura i al Parc de les Aus.

Port Aventura. Els Grups Infantil i Juvenil, amb familiars i amics, omplint un autocar, anaren al parc tarragoní el passat dissabte 28 de març. En paraules seves, reflectides al Noticiari, va ser un dia excepcional. S'ho passaren d'allò més bé, pujaren a totes les atraccions. Deien: "tot és divertidíssim..." El dia, esplèndid, amb força sol.

La sortida del Grup Preparatori ha es-

tat al *Parc de les Aus de Vilassar de Mar*. De bon matí, del diumenge 17 de maig, l'autocar ple de minyons, mestres i familiars, s'adreçava vers aquest parc. Va fer molt bon temps, un xic calorós i els infants no paraven de pujar als gronxadors, als ponies, al tren... Així agafaren gana pel picnic fet en plena natura.

Com excursió, també podem considerar l'actuació a Premià de Dalt dels Grups Infantil i Juvenil, el matí del diumenge 19 d'abril amb la Roda d'Esbart. Després de la ballada, férem un agradable passeig per aquesta vila del Maresme. El dinar fou multitudinari, en una gran esplanada, junt al pavelló polisportiu. Era la jornada gastronòmica preparada pels restaurants de la població. L'àpat fou d'una gran qualitat. Les senyores eren obsequiades amb plantes. Era una manera ben formosa de començar a celebrar la diada de Sant Jordi: Cultura (dansa), Amor (flors i plantes)...

Actuacions recents. Els Grups Preparatori i Infantil feren passar una estona ben distreta i vistosa a les persones que contemplaren la seva actuació al *Casal d'Avis* del carrer Pedrell, el passat dijous 7 de maig.

Com a foto, representativa de l'Esbart per aquest Butlletí, hem escollit la que capta la ballada dels Grups Juvenil i de Pares al *Centre de Grans Minusvàlids de Mataró*, el passat dissabte 16 de maig.

L'Esbart, sensible i receptiu pels discapacitats i per tants que passen soledat, fa, en la mesura de les seves possibilitats, actuacions desinteressades per Centres com aquest del Maresme. Els dansaires se senten molt contents, al veure les cares de satisfacció de persones que pateixen i que, almenys en tardes com aquesta, s'obliden una mica dels seus problemes.

A partir d'aquí, anotem les actuacions previstes i que la rebuda del BUTLLETÍ,

ja hauran tingut lloc...

9 de maig: Actuació del Grup Juvenil a l'escola Infant Jesús.

23 de maig: Cos de Dansa al Festival Anyal a la plaça de la Sagrada Família.

5, 6, 7 juny: Festival Internacional de Dansa a Platja d'Aro, amb l'actuació amb Esbarts provinents d'altres regions i països. *(El nostre Esbart és el organitzador juntament amb altres Entitats del event.)*

7 de juny: Cloenda roda d'Esbarts. Aquest any l'organització de l'acte anirà de la nostra compta. Serà al lloc anomenat: "Els Mistos..."

14 de juny: Festival *Fi de Curs*, a partir de les 18 hores al Centre Parroquial. Intervindran tots els Grups. Avancem que serà be original i que ja més d'admirar els progressos dels dansaires, oferirem noves danses i acurats vestits dels ballarins i ballarines. Us hi esperem!

21 de juny: Participació de l'Esbart als Actes de la Festa de Sant Lluís.

Projectes. S'està preparant un viatge del Cos de Dansa a Vigo a un Festival de Dansa i Folklore pels dies 10-11 i 12 de juliol.

- Actuació del Cos de Dansa el 11 de setembre a Sant Sadurní.

- Dies 13, 16 i 19 setembre: Festa Major.

I moltes altres actuacions, que si a Déu plau, ja us anirem informant.

Per finalitzar, ens plau fer-ho com al Noticiari, amb *acudits*:

—Quin és el "colmo" d'un carnisser?

—No ho sé.

—Tenir un fill "xuleta" i un gos salsitxa.

—Quin és el "colmo" d'una aspiradora?

—No ho sé.

—Ser al·lèrgica a la pols.

I aquest, ben verídric. A unes proves de Cultura Bàsica es pregunta pel nombre i nom dels Continents:

Un "savi" alumne respon: — N'hi ha tres; un al Maremàgnum, una altre a les Glòries

i un tercer al Baricentre.

I ara una gran Notícia: Amb molta joia i satisfacció us fem saber que la dansaire, del Cos de Dansa, que porta a l'Esbart tota la vida: Carlota Cazorra es casa el proper dissabte 20 de juny amb en Xabier Viza. Els hi desitgem Amor etern i a tots vostès, benivolguts amics, que encara que el temps passa..., sigui sempre primavera al seu cor.

Albert Maymó

NOTA DE LA JUNTA: Devant dels projectes que s'han establert proximitament (actuacions fora del ambit provincial i nacional) es demana la col·laboració externa de socis del CPH así com gent jove que vulgui (de 10 a 19 anys) per formar part dels diferents grups del Esbart.

fotografia

Activitats

Aquest curs ha estat animat com sempre. Hem fet les tertúlies mensuals, algunes sessions de llum amb model i diverses exposicions.

Una de les exposicions fou a finals d'abril començaments de maig: una aportació del nostre amic Miquel Campmany i Grau, que, tan dinàmic com sempre, ens va delectar amb fotografies seves de diverses èpoques, algunes acompanyades

de versos adients sobre la seva tan estimada Horta.

Per molts anys, Miquel!

D. S.

VISIONS D'HORTA

d'en MIQUEL CAMPMANY

**Dies 25 i 26 d'abril i
1, 2 i 3 de maig del 1998**

M'agrada viure el camí vers la Pasqua

Vaig començar la Quaresma pensant que és un temps fort, i potser amb més ganes que d'altres anys. L'Esperit Sant m'ha fet adonar que la paraula de déu que se'ns ofereix en l'Església és fonamental, i que hem de procurar entendre-la i posar-la en pràctica.

Ja fa bastants anys que hem regularitat procuro llegir cada dia les lectures de la Missa del dia següent: la primera lectura, el salm i l'evangeli. Però aquest any, potser impulsat per l'Esperit, m'he sentit disposat a deixar-me penetrar més per la Paraula, mirar de posar-la en pràctica i intentar donar-la a conèixer als demés.

Ho faig d'aquesta manera: Llegeixo pausadament les lectures i procuro pensar amb lo que el Senyor hem vol donar i fer entendre, i al final, bastants dies, prenc nota del troç que m'ha impactat més.

El primer dia vaig pendre nota de: "Beneït l'home que es refia de l'ajut del Senyor; i troba el Senyor en la seguretat". És del profeta Jeremies.

Jo sóc visitador de malalts de la Parròquia. Almenys fem una visita setmanal, el meu company i jo, als 7 o 8 malalts que tenim encarregats. M'ho passo molt bé, disfruto i tot, perquè rebem molt més de lo que donem. Ens els malalts abans potser els parlava poc del Senyor. A un d'ells, cunyat meu, en Francesc Toboso, que tenia un càncer a l'estómac, i el dia de Sant Jordi el Senyor se l'endugué a la seva Glòria. Quan el visitàvem l'hi parlàvem de

Déu alguna vegada, però parlàvem molt de futbol, era del Barça i li agradava molt estar al corrent dels detalls. Un dia ens va dir, queixant-se una mica, que ja feia nou anys que estava malalt i com si el Senyor no l'ajudés prou. Un dia li vaig llegir el troç de Jeremies... (Beneït...) dient-li que el Senyor l'estimava molt. Es va posar a plorar... i ens digué que confiava molt en el Senyor.

Un altre troç que hem vaig anotar deia: "Que en tota la vida no s'en vagin els fets del Senyor del teu cor, i fes-los conèixer als fills i als fills dels teus fills", del Deuteronomi. Això hem feu donar compte que parlo poc als meus fills dels fets del Senyor. I sobre tot als néts. Ens els que tenen de 6 a 10 anys, quan els parles et fan moltes preguntes, m'he proposat parlar-los més dels fets del Senyor. En els néts més grans procurar no despedir-me d'ells amb les paraules, "Que guanyi el Barça"; sinó buscar alguna frase que els pugui fer pensar en coses més transcendents.

Un altre troç que he escrit: "Estimar Déu amb tot el cor i estimar als altres com a si mateix és millor que tots els sacrificis" Marc 12,33.

He pensat moltes vegades en quan jo festejava. Vaig començar de molt jove a estimar a la Montserrat.

Haviem nascut a Horta i erem quasi veïns. Jugàvem al carrer Campoamor amb una colla d'amics que erem dels Lluïsos d'Horta.

Però la família de la Montserrat varen anar-s'en a viure una temporada a Barcelona... i l'idil·li de veurens cada dia es va acabar... Vivien al carrer Mallorca, prop de la Sagrada Família. Jo estudiava el Batxillerat a l'Institut Escola, que estava al Parc de la Ciutadella, al davant del Parlament de Catalunya. Agafava cada dia el tramvia que costava 20 cèntims d'Horta a la plaça Urquinaona. Però jo baixava a la Sagrada

Família, hem costava 15 cèntims, i anava caminant desde allí fins al Parc, baixant pel Passeig de Sant Joan. Tot això ho feia perquè així passava pel davant de casa la Montserrat, amb la il·lusió de trobar-la. Si alguna vegada la veia, que van ésser molt poques, sentia una emoció tant gran que no sabia que hem passava. No sabia ni que dir-li. Ella, amb els seus germans els diumenges pujaven a Horta i ens veiem als Lluisos.

Ara estimo molt a la Montserrat, però aquells anys de la meua joventut eren de molta felicitat.

M'ha fet pensar amb tot això del meu enamorament la lectura de Marc 12,33. Meditant-lo m'ha donat un impuls a estimar Jesucrist i al pròxim com estimo i estimava a la Montserrat, a interessar-me per ells, ajudarlos, estimar la veritat, tenir ganes de veure'ls. Tenir ganes de rebre a Jesús. Procurar estar content i transmetre l'alegria. El somriure és el regal més bonic que Déu dona a la humanitat. És un idioma universal que fins i tot les criatures entenen.

Un altre troç escrit: "Encara era lluny que el seu pare el veié i es commogué, corregué a tirar-se-li al coll i el besà" Luc, 15.

Aquesta tendresa ha de fer-me pròxim del miserable a qui trobo pel camí, ha d'omplir-me de compassió per al que m'ha ofès, perquè Déu ha tingut compassió de mí. Cerca el senyals d'amor que t'ofereix la vida. Només cal estar atent per trobar-los.

Per acabar, un altre escrit: "Per l'estimació que us tindreu entre vosaltres tothom coneixerà si sou deixebles meus"

Joan 13,35.

M'ha fet pensar que ens hem d'estimar molt, sobretot, comencem per la família: esposos, pares, fills... i pròxim... "Cada rostre és un miracle" deia Tajar Ben Jelloun (marroquí).

Un infant negre, de pell negra, d'ulls negres, de cabells eriçats o bé arrissats, és un nen. Un nen blanc, de pell rosada, d'ulls blaus o verds, de cabells rossos i llisos, és un nen. L'un i l'altre, el negre i el blanc, dibuixen el mateix somriure quan una mà els acarona el rostre, quan hom els mira amb amor i els parla amb tendresa. Vessaran les mateixes llàgrimes si hom els contraria, si els fa mal... No trobaríeu dos rostres absolutament idèntics. Cada rostre és un miracle. Perquè és únic. Dos rostres poden ser semblants: mai no seran completament iguals. La vida és justament aquest miracle, aquest moviment permanent i canviant, que no reproduceix mai el mateix rostre. Viure conjuntament una aventura en què estimar, l'amistat, és una bella trobada amb allò que no ets pas tu mateix, amb allò que sempre roman diferent

de tu i que t'enriqueix.

He pensat doncs que he de fer un esforç per celebrar la Pasqua del Senyor: el pas de la mort a la vida.

Ens convé no deixar-nos portar per l'ambient secularitzat de la nostra societat, que aprofita aquests dies per fer vacances. Malauradament, el mot vol dir oblidar-se d'allò que és fonamental: *Esperar rebre la vida que porta a l'amor.*

Joan Homar i Gilbert

La clau dels somnis

S'alça el teló. És el bar del C.P. d'Horta. En un racó hi ha la Raquel (actriu del juvenil) i la Neus (directora de l'infantil). És una tarda de pluja. Un parell de cafès, música de fons i, damunt la taula, un munt de somnis i records.

NEUS: Raquel... Per tu... quin és el millor record de teatre?

RAQUEL: Sense dubtar ni un moment, el millor de tots és el regust que m'han deixat els meus amics.

NEUS: No és això. Em refereixo més a... com ho podria dir? Per exemple, recordes la primera frase que vas pronunciar en boca d'un personatge?

RAQUEL: Doncs si vols que et sigui franca, no la recordo pas. *Guillem Tell* fou l'obra, i hi feia de picapedrer. Vaig sortir a escena pensant només que a la platea m'estaven veient els pares i els amics. Normal, oi? Per a mi, el teatre era un món en el qual entrava trepitjant l'escenari sense experiència.

NEUS: La primera obra és sempre de prova. A la segona ja tens confiança i de la tercera ja no te'n dic res. Si realment t'agrada el teatre, el fet de pujar a l'escenari es convertirà en una necessitat. És entranyable entrar cap a l'escenari, ficar la clau dins la porta i ja sentir la seva olor tan característica, olor de somnis...

RAQUEL: Aquella olor... on aconsegueixes trobar el paradís. On després de les

obres de prova —com ja has dit— oblidés aquells petits problemes que tens i tot el teu món gira al voltant de quatre parets, unes cortines, una platea i un escenari: el teatre. No has pensat mai que el teatre t'ha canviat completament la vida?

NEUS: I tant que sí. Ara sóc directora; no ho hauria pensat mai quan vaig arribar. Tenia quinze anys i el teatre m'apassionava, però no n'havia fet mai. Així que un bon dia, amb un parell d'amics, una mica de curiositat i alhora una glopada de por, em vaig presentar aquí.

RAQUEL: Por?

NEUS: Les arribades a llocs que no coneixes sempre fan una mica de por. Mai saps què t'hi trobaràs.

RAQUEL: Puc saber què hi vas trobar?

NEUS: No preguntis tant, si ja ho saps. A tu et va passar absolutament el mateix, oi? Què en recordes, tu, de la teva arribada? Quan va venir, jo ja hi era. Quina impressió te'n vas endur, del grup que hi havia aleshores?

RAQUEL: Em fa l'efecte que ja t'ho he deixat clar al principi de la nostra conversa. Per descomptat, vaig tenir una sorpresa. Tot un grup de gent esbojarrada que em vau acollir com no hagués imaginat.

NEUS: La bogeria és la nostra principal virtut. A les estrenes, sempre ens passen les mil i una...

RAQUEL: Sí! Ara que ho dius la millor de totes fou aquell dia que el Roger li deixà l'americana a la Mireia i ella, en ficar la mà a la butxaca...

NEUS: Calla! Això no ho expliquis! Hi ha coses que passen entre cortines que són massa confidencials... Més val explicar les vegades que cauen els decorats...

RAQUEL: O quan, per accident, s'estripen els pantalons just abans de sortir a escena...

NEUS: Sempre coses que quan passen no et fan gens de gràcia, però que, amb el temps, es converteixen en episodis divertits de la teva vida. Aquí dins hi ha lloc per a tot, fins i tot per acomplir somnis. El més gran de tots...

RAQUEL: Ep, Neus... Aquí deixa'm a mi. Ja tens tota la raó quan dius que aquí dins s'acompleixen somnis. Només posar els peus en aquest teatre vaig tenir la il·lusió de poder fer el paper de Michael Johnston a l'obra *Germans de sang*. I el març d'aquest any, ja he aconseguit gaudir d'aquest somni. Gràcies als meus directors de teatre, el Jose i la Susana, que varen tenir prou confiança en mi per atorgar-me aquest luxe... Fou com... Neus, per un moment, imagina tots els teus desitjos i il·lusions dalt d'un escenari.

NEUS: Sí...

RAQUEL: Ho veus, ara?

NEUS: És clar, però jo també ho he viscut tot això, només que el meu somni és deia *Antaviana*, recordes? "Sóc doncs la Hiena!" I no només nosaltres, en Jordi s'ha passejat damunt les fustes essent un autèntic Hèrcules Poirot. O com la Mireia Montseny que, recitant un vers de Nadal o fent de criada malcriada, ha creat personatges històrics.

RAQUEL: Em fa l'efecte que tots recordem a cadascú de nosaltres amb un personatge al damunt. I no només de

les obres del grup juvenil on jo pertanyo sinó també de les de l'infantil i de les dels grans...

NEUS: Sí, en el grup infantil es planta la llavor del teatre, en el juvenil se la fa créixer i en el gran es recullen els fruits.

RAQUEL: I és que per aquí al damunt ha passat tanta gent!

NEUS: Sí, gent que només ha estat en una obra, gent que ho va haver de deixar, però sobretot recordo la gent que va fer créixer aquest teatre de barri i que encara que ja no hi és, s'agraeix tot el que van fer i el que ens van ensenyar perquè nosaltres poguéssim ser actors i directors.

RAQUEL: Penso que amb tot això queda clar que per a nosaltres aquest món de la faràndula, com sovint l'anomenen, comporta més del que la gent es pensa.

NEUS: I tant que sí! Però... no ens deixem res?

RAQUEL: Els mals moments, potser?

NEUS: Sí... Però, ara per ara, no cal recordar-los, sempre és preferible acomiadar-se amb un regust dolç que no pas amb un d'amarg.

RAQUEL: Tens raó... Abaixem el teló?

NEUS: Abaixem el teló.

S'abaixa el teló.

Raque! Prat i Neus Vallaca

A tots aquells que han somniat amb nosaltres.

Curiositats de tota mena

Del dret i del revés. Una paraula, llegida al revés, pot tenir un significat molt diferent del que té llegida del dret. Per exemple: PIT i TIP.

Ara fes tu mateix la prova amb les següents paraules:

CIRC, POLL, STOP, PRES, TALP, RAM, COR, BROG.

Les aranyes. Les aranyes desperten en nosaltres una mena de repulsió. Però, gràcies a elles, són destruïts molt insectes nocius com les mosques i els mosquits.

Mireu: A l'Edat Mitjana les portaven penjades del coll per a guarir-se de les malalties. Per exemple: per als refredats, tanquen una aranya en una bosseta que penjava del coll, amb la creença que la mort de l'aranya coincidia amb la fi del refredat. Però una aranya pot arribar a viure sense alimentar-se sis mesos. Així que la cosa devia anar per llarg.

Un castell de gelat. Una vegada a Horta van fer un castell de gelat just al mig de la plaça d'Eivissa, i els nens venien de tots els altres barris per poder donar-hi una llepadeta.

La teulada era de nata, les xemeneies

de fruita confitada, el fum de les xemeneies de sucre filat. I tot el restant era de gelat: les portes, les parets, els mobles. Un nen molt petit s'havia aferrat a una taula i li va llepar les potes d'una en una fins que la taula li va caure a sobre amb tots els plats que eren de gelat de xocolata, que és el més bo.

En un moment donat, un policia es va adonar que una finestra es fonia. Els vidres eren de gelat de maduixa i es desfeien en regalims rosats.

— De pressa! — va cridar el guarda —. Més de pressa.

I, vinga, tots a llepar de pressa i corrents, per no deixar perdre ni una sola gota d'aquella obra d'art.

— Una cadira! — implorava una velleta, que no se'n sortia de fer-se camí entre aquella gentada —. Una cadira per a una pobra vella! Qui me la porta? De braços, si pot ser.

Un bomber, generós, va córrer a dur-li una butaca de gelat de crema i avellana, i la pobra velleta, ben feliç, va començar a llepar-la justament pels braços.

Aquella va ser una gran diada, i per ordre dels metges ningú no va tenir mal de panxa.

Encara avui, quan els nens demanen un altre gelat, els pares sospiren:

— Oi tant! Tu en voldries un castell sencer, com el d'Horta.

Carmina

En conveni amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Direcció General d'Acció Cívica